

Regeringens överläggningar om planen för de offentliga finanserna den 22–23 april 2025

Protokollsanteckningar

Regeringens finanspolitiska mål

Osäkerheten i världsekonomin och hotet om handelskrig överskuggar de ekonomiska utsikterna. Ett tillspetsat handelskrig skulle göra det svårare för regeringen att uppnå sitt mål i fråga om skuldsättningen, av orsaker som regeringen inte kan påverka. Syftet med de tillväxtåtgärder som regeringen beslutat om är att stärka den ekonomiska tillväxten och därigenom bromsa ökningen av skuldkvoten under de kommande åren. För att kompensera för tillväxtåtgärderna har regeringen med hänsyn till en ansvarsfull ekonomi enats om besparingar, en starkare skattebas och höjningar av bland annat punktskatter.

Regeringen har tidigare antagit och förbundit sig att genomföra ett åtgärdspaket som stärker de offentliga finanserna med 9 miljarder euro. Utan åtgärdspaketet växer Finlands offentliga skuldkvot okontrollerat, vilket skulle ytterligare minska det finanspolitiska handlingsutrymmet i ett osäkert världsläge.

Regeringen har förbundit sig till åtgärder för att stabilisera skuldkvoten före slutet av regeringsperioden. För att målet ska nås säkerställer regeringen att de fastställda anpassningsåtgärderna framskrider inom överenskommen tidsram. Regeringen övervakar effektivt genomförandet av de sparåtgärder som man beslutat om för välfärdsområdena.

Stävjande av kostnaderna för rättsvården

Rättshjälpens resurser har ökats utifrån den redogörelse för rättsvården som publicerades 2022. Samtidigt har de arvoden som betalas till privata rättsbiträden ökat. Vid justitieministeriet pågår en utredning om arvoden för privata rättsbiträden, som blir klar under 2025. Avsikten är att utifrån utredningen bedöma vilka fortsatta åtgärder som behöver vidtas i fråga om arvoden. Justitieministeriet utreder också andra åtgärder för att bromsa utgiftsökningen och täcka utgifterna med anslag enligt ramen. Rättsvårdens resurser ses över i samband med budgetpropositionen för 2026 när dessa utredningar är klara.

Resurser för tillståndsförfaranden

Regeringen säkerställer resurser för att trygga snabba tillståndprocesser och för att företrädesförfarandet ska kunna fortsätta. Miljö-, tillstånds- och tillsynsmyndighetens resurser stärks genom att avgifterna för miljötillstånd och vattenhushållningstillstånd höjs från ingången av 2026 i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten så att de motsvarar kostnaderna. Detta ökar inkomsterna av miljötillstånd med uppskattningsvis 3,5–4 miljoner euro och inkomsterna av vattenhushållningstillstånd med cirka 2 miljoner

euro. Rättsvårdens resurser har stärkts avsevärt utifrån redogörelsen för rättsvården. Dessutom har det tidigare anvisats permanent tilläggsfinansiering på 3 miljoner euro för handläggningen av tillstånd. Justitieministeriet säkerställer att tillståndsärenden behandlas smidigt inom ramen för dessa tilläggsresurser.

Arbetsätten utvecklas för att säkerställa att de företag som ansöker om tillstånd är livskraftiga och för att stärka kommunernas, närings-, trafik- och miljöcentralernas och utvecklings- och förvaltningscentrets kompetens att bedöma projekten.

Försörjningsberedskap

Regeringen säkerställer omfattningen av Försörjningsberedskapscentralens verksamhet på 2023 års nivå. Som ett led i den totalreform av lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen som genomförs 2025 försöker man som en del av budgetprocessen hitta en lösning för att balansera ekonomin på lång sikt genom en omvärdering av försörjningsberedskapsavgiftens omfattning och nivå. Som en överbyggande lösning säkerställer arbets- och näringsministeriet genom sin ägarstyrning omfattningen av Försörjningsberedskapscentralens verksamhet på 2023 års nivå. Verksamheten innefattar också förvaring av spannmålslager och upphandlingar inom växtförädlingen.

Salmonellafonden

Regeringen bereder en proposition med förslag till lag om en ny salmonellaskadefond för svinsektorn som ska stå utanför statsbudgeten. Ur fonden ska det betalas ersättning till aktörer som håller och föder upp svin för de kostnader och förluster som orsakas av förekomsten av salmonella på svingårdar. De fondmedel som är avsedda för betalning av ersättningar ska inflyta från salmonellaskadeavgifter som årligen tas ut hos nämnda aktörer. Regeringen överför ett engångsbelopp på 10 miljoner euro till fondens startkapital när lagen träder i kraft, senast 2027. Avsikten med detta är att fonden genast från början ska vara solvent med tanke på de uppskattade ersättningsansvaren.

Regionala flygningar

Regeringen tryggar flygtrafiktjänsterna mellan flygplatserna i landskapen och Helsingfors-Vanda flygplats. Regeringen utvecklar flygtrafiken inom Finland i första hand på marknadsvillkor samtidigt som flygförbindelser som är viktiga med tanke på försörjningsberedskapen, exportindustrin och turismen tryggas. Regeringen tryggar fortsatta regionala flygningar till Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Kemi-Torneå, Karleby-Jakobstad, Nyslott och Björneborg fram till början av 2028. Dessutom bedömer regeringen separat under 2025 hur beslutet inverkar på Finavias finansiering.

Avgifter för ogrundade besvär i förvaltningsprocessen

Regeringen strävar efter att minska antalet ogrundade besvär. Avgifterna för ogrundade besvär som anförts hos förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen höjs.

Färdplanen för dataekonomi

Man utarbetar tillsammans med branschen en färdplan för dataekonomi. Utsikterna för investeringar, tillgången till energi och elsystemets hållbarhet diskuteras. Regeringen har som mål att påskynda investeringar i dataekonomi med högt mervärde och utvecklingen av artificiell intelligens. Regeringens mål är att trygga en konkurrenskraftig och förutsägbar verksamhetsmiljö för alla investeringar samtidigt som konsumenterna tryggas förmånlig och tillräcklig energi.

Reform av värderingen av fastighetsskatt

Regeringen reformerar värderingen av fastighetsskatten så på ett sätt som är skäligt för fastighetsägarna. Nya kalkylerade värden för fastighetsbeskattningen införs stegvis så att den fastighetsskatt som ska betalas kan stiga med högst 20 procent per år under åtta år, dock så att det slutliga skattebeloppet inte kan stiga mer än tre gånger.

Utnyttjande av statens balansräkning

Från Statens pensionsfond överförs årligen medel till statsbudgeten för att täcka statens pensionsutgifter. Enligt gällande lag utgör det belopp som ska överföras till budgeten i år 41 procent av statens pensionsutgifter, och beloppet ökar årligen med en procentenhet fram till 2028 då överföringen är 45 procent. Regeringen överlämnar till riksdagen en proposition med förslag till höjning av den årliga budgetöverföringen med 1,2 procentenheter så att överföringen år 2028 utgör 46,2 procent av pensionsutgifterna. Dessutom ökas överföringen från Statens pensionsfond för 2027 engångsmässigt med 18,7 procentenheter så att det belopp som överförs till statsbudgeten utgör sammanlagt 63,9 procent av statens årliga pensionsutgifter. Att pensionsutgifterna täcks genom en ytterligare överföring från Statens pensionsfond minskar statens behov av upplåning med cirka 1 050 miljoner euro 2027.

Nedre gräns för arvs- och gåvoskatt

Den nedre gränsen för arvsskatten höjs till 30 000 euro och gåvoskatten till 7 500 euro.

Den kommunala ekonomin

Regeringen stärker samordningen av styrningen och uppföljningen av de konsekvenser för den kommunala ekonomin som följer av projekt som ingår i regeringsprogrammet både på tjänstemannanivå och på politisk nivå.

Regeringen förbinder sig att fortsätta med avvecklingen av normer inom kommunernas uppgiftsområde. I anslutning till detta kommer regeringen att beakta de olikartade förhållandena i kommunerna och stöda och utveckla ökat organiseringssamarbete mellan kommunerna. Till stöd för detta utarbetas det utredningar om differentieringen av kommunernas uppgifter. Utifrån dessa kan man dra upp riktlinjer för en övergripande utveckling av kommunerna och deras uppgifter.

Regeringen utnyttjar i sitt arbete den strategiska syn som arbetsgruppen för utredning av befolkningsutvecklingens konsekvenser inom den grundläggande utbildningen har på hur de nuvarande och kommande utmaningarna inom befolkningsutvecklingen borde bemötas vid ordnandet av den grundläggande utbildningen.

Regeringen utvecklar utvärderingsförfarandet i kommunerna och incitamenten för frivilliga kommunsammanslagningar.

Tillgång till tvåspråkiga tjänster

Vid de styrningsförhandlingar som förs med välfärdsområdena 2025 kommer man att fästa särskild uppmärksamhet vid tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna och tillgången till tjänster i tvåspråkiga områden.

Tillgången till svenskspråkiga tjänster i välfärdsområdena utreds.

Finansieringsmodellen för välfärdsområdena

Behovsbaserade andelar förblir huvudprincipen vid den fortsatta utvecklingen av finansieringsmodellen.

Statsunderstöd till kyrkor

Regeringen gör upp en utredning om förhållandet mellan den statliga finansieringen och kostnaderna för den evangelisk-lutherska kyrkans samhällseliga uppgifter samt de kostnader som ligger till grund för statsunderstödet till den ortodoxa kyrkan. Utredningen görs i samarbete mellan undervisnings- och kulturministeriet och finansministeriet och under utredningens gång hörs företrädare för evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkan. Behovet av lagändringar bedöms i samband med utredningen.

Bedömning av de övergripande regionala konsekvenserna av finansieringsmodellerna för regional och lokal förvaltning

Statsandelsreformerna ökar jämlikheten i fråga om service för personer bosatta i olika kommuner och de jämnar ut de ekonomiska skillnaderna mellan kommuner och välfärdsområden. Man gör en övergripande bedömning av de sammantagna konsekvenserna av reformen av välfärdsområdesfinansieringen och statsandelsreformen.

Kompensationssystemet ETS2

Kompensationssystem ETS2 bereds snabbt.

EU-karriärmöjligheter

För att fira Finlands 30 år som medlem i EU inleds ett program för att främja finländska tjänstemannakarriärer vid EU:s institutioner.

Hästbranschen

Det statsunderstöd som hästsektorn behöver för åren 2028–2029 ses över våren 2026.

Investeringsprogram

Regeringen anvisar 120 miljoner euro för avvecklingen av det eftersatta underhållet. Fullmakten för bangården i Tammerfors höjs med 20 miljoner euro. Utvecklandet av huvudbanan fortsätter genom inledandet av en grundlig renovering av mötesplatserna mellan Riihimäki och Tammerfors och huvudbanan med 100 miljoner euro. För att höja hastigheten och kapaciteten på sträckan Kouvola–Kuopio på Savolaxbanan anvisas 42 miljoner euro. Jakobstads hamnväg: Fullmakten för stamväg 68 mellan Edsevä och Jakobstad höjs med 2 miljoner euro.

Följande projekt hör till de planeringsobjekt som regeringen påskyndar i brådskande ordning:

- Fördjupning av farleden till Lovisa
- Byggandet av en ny vägförbindelse till kärnkraftverket i Lovisa (lv 1583 (Atomvägen) på sträckan lv 170-Skärgårdsvägen)
- Ökning av djupet i Vasa hamnled
- Elektrifiering av Vasa hamnbana
- Riksväg 8 Ytterjeppo planskilda anslutning
- Breddning av riksväg 8 på sträckan Bäckliden—Brännbacken
- Riksväg 4 vid Vestonmäki i Toivakka
- Utveckling av huvudbanan på avsnittet Limingo-Uleåborg

Ersättning för celiaki

Lagstiftning om en allmän ersättning för celiaki ska beredas före utgången av 2026.

Hushållsavdrag

Möjligheten att utvidga hushållsavdraget till att omfatta även reparationer av lösöre utreds.

Integration och invandring

Ett beredningsarbete inleds för att skapa mekanismer för att uppnå regeringsprogrammets mål om att 5–10 procent ska integreras på svenska. Inom ramen för resurserna tas mekanismerna i bruk så snart som möjligt, men senast vid ingången av 2027. Myndigheterna ska informera tydligare om att det finns möjlighet att integreras även på svenska. Invandrare ska få välja på vilket språk de integreras. Sökandet efter kommunplatser för kvotflyktingar även i svenskspråkiga kommuner effektiviseras.

Regeringen säkerställer möjligheterna till integration genom att öka invandrarnas eget ansvar för sin integration och göra systemet förpliktande.

Möjligheterna att i tillämpliga delar utnyttja översättningsteknik inom tolktjänster ökas.

För att förbättra säkerheten i systemet med uppehållstillstånd strävar man efter att förbättra kvaliteten på förhandstillsynen.

Den så kallade norska modellen för stöd för hemvård av barn genomförs för att stödja integrationen av barn och föräldrar. Rätten till stöd för hemvård börjar efter en bosättnings tid på tre år. Kommunerna ska ersättas för de ökade kostnaderna för småbarnspedagogik.

Utbildning och studerande

Det görs en nationell kartläggning av behovet av fler språkbadslärare och utifrån den en plan för att tillgodose behovet med hjälp av olika utbildningsformer.

Undervisnings- och kulturministeriet gör en utredning om konsekvenserna av begränsad användning av mobila enheter i Finland och utomlands före utgången av 2026 och vidtar vid behov fortsatta åtgärder utifrån utredningen.

Det inleds en utredning om möjligheter att visa utmärkta kunskaper i finska och svenska som en del av högskoleexamen. Utredningen ska vara klar före ramförhandlingarna 2026.

Regeringen fortsätter att bereda en totalreform av studiestödet. I enlighet med vad som står i regeringsprogrammet är syftet att i första hand möjliggöra heltidsstudier, trygga försörjningen under studietiden, stärka de sporrande elementen i studiestödet och stödja slutförandet av studierna inom målsatt tid. Genom reformen av studiestödet får de studerande som har det allra sämst ställt en starkare position, minskas skuldsättningen bland minderåriga, och tryggas ställningen för studerande med familj. Dessutom korrigeras missförhållanden i systemet. Totalreformen av studiestödet ska vara kostnadsneutral.

Utländska studerandes svårigheter att försörja sig ska förebyggas effektivare tillsammans med högskolorna och man ska ingripa i vilseledande marknadsföring. Regeringen ska se över utmaningar och behov av lagstiftningsändringar som hänför sig till studerande tredjelandsmedborgares och deras familjemedlemmars

försörjning, missbruk av tillståndssystemet och eventuella säkerhetshot för att förebygga utnyttjande, människohandel, utsatthet (bland annat svårigheter att försörja sig) och missbruk samt eventuella säkerhetshot. En ministerarbetsgrupp ska fastställa riktlinjer för de åtgärder som utifrån utredningen bedöms vara nödvändiga och framskrida med dessa före utgången av året.

Motion och idrott

Förordningen om främjande av idrott ändras så att det utöver ettåriga stöd också blir möjligt med fleråriga stöd.

För att främja elitidrotten utreds möjligheterna att skapa fler utbildnings- och arbetsplatser för idrottare till exempel inom försvarsmakten, polisen, tullen, gränsbevakningsväsendet och räddningsbranschen, inklusive bästa praxis internationellt. Målet bör vara att utvidga gruppen idrottare som får stöd. Platserna söks via normala utlysningssprocesser. Före ramförhandlingarna fastställs och utvärderas också konkreta åtgärder för att under denna regeringsperiod avhjälpa bristerna i idrottarnas socioekonomiska ställning.

För att locka stora idrottsevenemang till Finland bedrivs systematisk lobbyverksamhet. Vi ska utveckla finansieringsmodellen för att kunna stödja ordnandet av stora idrottsevenemang i Finland.

Jord- och skogsbruk

Regeringen främjar investeringar i biogasproduktion som gör det möjligt att omvandla organiskt avfall till hållbar energi och samtidigt minska näringsbelastningen på våra vattendrag. Produktion av biogas främjar cirkulär ekonomi och förbättrar den regionala näringsbalansen genom återvinning av näringsämnen från avfall och gödsel. Det utvecklas lösningar för effektivare återvinning av näringsämnen i synnerhet kring Skärgårdshavet, bland annat genom att stödet för näringscirkulation får en fortsättning och dessutom görs teknikneutralt. Det utarbetas en färdplan för återvinning av näringsämnen och försörjningsberedskap i fråga om gödselmedel. Regeringen inleder ett försök med en informationsresurs för näringsämnen i åkermark för att effektivisera återvinningen av näringsämnen i Skärgårdshavets avrinningsområde. Försöket baserar sig på frivilligt deltagande.

Regeringen säkerställer att lagstiftningsprojekt som är kritiska med tanke på stärkandet av primärproducentens ställning och livsmedelstryggheten framskrider i snabb takt. Sådana är bland annat andra fasen av livsmedelsmarknadslagen, totalreformen av upphandlingslagen och reformen av lagstiftningen om Finnvera för att förbättra jordbruksproduktionens finansiella ställning. Regeringen säkerställer också genom sin ägarstyrning att andelen inhemsk mat ökar i den offentliga sektorns upphandlingar.

En ökning av förädlingsvärdet inom bioekonomin främjas genom att livsmedelsexporten och den skogliga bioekonomin stöds. Livsmedelsexport är ett pilotområde i reformen av Team Finland. Lönsamheten och andelen livsmedel av inhemskt ursprung ökas i hela livsmedelsbranschens värdekedja, och stärkandet av

skyddet för konfidentiell information utreds i samband med lagberedning. Försörjningsberedskapen inom bioekonomisektorn säkerställs.

Före budgetförhandlingarna utreds möjligheterna att rikta tilläggsfinansiering till Forststyrelsens naturtjänster för att främja skötseln av hotade vårdbiotoper genom att köpa tjänster av jordbrukare.

Ministrarnas arvoden

De arvoden som betalas till medlemmarna av statsrådet sänks med 5 procent vid ingången av 2026.

Unga

Regeringen vidtar fler åtgärder för att inkludera unga inom alla verksamhetsområden och vid alla ministerier. Ministerierna vidtar konkreta åtgärder för att inkludera unga mer redan vid planeringen av olika program och lagreformer.

Regeringen stärker ungdomsarbetets roll som en del av det arbete för hälsa och välbefinnande som utförs vid skolor och läroanstalter. Utvecklingen av ungdomsarbetet vid skolor och läroanstalter kommer att fortsätta, med betoning på ett smidigt samarbete mellan kommunernas ungdomsväsende, utbildningsanordnarna och elevhälsan.

Metoder för att underlätta anställning av unga under 29 år utreds. En modell ska läggas fram för beslut vid ramförhandlingarna våren 2026.

Rättsväsendet

Det fastställs ett tak för de ersättningar för frihetsberövande som betalas av statens medel till oskyldigt häktade eller dömda personer.

Pass

Giltighetstiden för finska pass förlängs till 10 år med beaktande av eventuella undantag på grund av säkerhetsfaktorer.

Försvar

Regeringen inleder beredning för att stärka forsknings- och utvecklingsverksamheten inom försvarssektorn och för att reformera verksamhetsmodellen för exportfrämjande, så att den motsvarar de krav som den förändrade säkerhetsmiljön och den snabba utvecklingen av marknaden inom branschen ställer.

Skärgårds- och fartygstrafik

Trafiken med landsvägsfärjor och vajerfärjor samt förbindelsefartyg måste också säkerställas i det förändrade säkerhetsläget. Enligt regeringsprogrammet ska de bestämmelser som reglerar skärgårdstrafiken uppdateras. Projektet ska skyndsamt främjas i samband med projektet för att bedöma ändringsbehov i trafikledslagarna.

I enlighet med regeringsprogrammet ska fartygstrafiken i Kvarken kompenseras för kostnaderna för utsläppshandeln, i form av stöd eller investeringsstöd. En lösning ska hittas före utgången av 2025.

Vård i livets slutskede

I fråga om vård i livets slutskede görs snabbt preciseringar av ordalydelser i lagstiftningen för att var och en ska få lagstadgad rätt till vård i livets slutskede.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEÄ)

Det tillsätts en utredning för att reformera verksamhetsmodellen för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEÄ) i enlighet med statsbidragsmyndigheternas enhetliga verksamhetsmodell. Det utreds om STEÄ kan överföras till social- och hälsovårdsministeriets organisation, på samma sätt som de andra statsunderstödsuppgifterna som är underställda social- och hälsovårdsministeriet och andra ministerier. Målet är inte att öka den politiska styrningen, utan att stärka sakkunnigbedömningarnas vikt och effektivisera förvaltningen. Särdragen hos det svenskspråkiga organisationsfältet ska beaktas i utredningen.

Artificiell intelligens

Ett effektivt ibruktagande av AI-teknik och till exempel utvidgning av pilotprojekt påskyndas inom hela den offentliga förvaltningen genom att sådana investeringar som behövs för utvecklingen främjas. Vid behov stöds också stärkande av kompetensen samt lagberedning för att undanröja eventuella hinder för utnyttjande av AI och automatisering.

Telekommunikation

I projektet Tuutti, som genomförs 2025–2026, dras det upp riktlinjer för telekommunikationsnäten i hela Finland och utvecklingen av dem.

Sysselsättning

Det bereds ett försök med avveckling av normer för skötseln av sysselsättningen inom utvalda pilotområden (3 st.).

Arbetsmarknad

Regeringen enades om att slopa planerna på att den första sjukdagen ska vara oavlönad och enades samtidigt om nya ersättande åtgärder.

Ersättande åtgärder:

Sparad ledighet

I fortsättningen ska arbetsgivaren besluta om tidpunkten för sparad ledighet på samma sätt som i fråga om övrig semester, om inte något annat avtalas.

Lagen om integritetsskydd i arbetslivet

Bestämmelserna om integritetsskydd i arbetslivet förtydligas. Behov av ändringar i lagen om integritetsskydd i arbetslivet utreds. Även möjligheterna att upphäva det så kallade Finlandstillägget, som medför administrativ börda, utreds.

Dessutom beslutade regeringen att sänka gränsen för tillämpningen av personalrepresentation i arbetsgivarens förvaltning från 150 till 100 anställda. Förvaltningsrepresentationen ska genomföras i styrelsen eller ledningsgruppen.

Före ramförhandlingarna har det utretts olika alternativ för genomförande av en universell modell för inkomstrelaterat utkomstskydd för arbetslösa och en linjär modell för utkomstskyddet för arbetslösa. Baserat på utredningarna inleds för närvarande ingen ytterligare beredning.

Utsökning

Det undersöks vilka metoder det finns att hjälpa utsökningsgäldenärer till en nystart på ett sådant sätt att både räntan och skuldkapitalet de facto minskar.

Kontaktförbud för företag

Det säkerställs att ett kontaktförbud för företag införs.